

Lönestrukturstatistik, primärkommunal sektor 2009

AM0106

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa uppgifter	2
A.1 Ämnesområde	2
A.2 Statistikområde	2
A.3 SOS-klassificering	2
A.4 Statistikansvarig	2
A.5 Statistikproducent	2
A.6 Uppgiftsskyldighet	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
A.8 Gallringsföreskrifter	3
A.9 EU-reglering	3
A.10 Syfte och historik	3
A.11 Statistik användning	3
A.12 Uppläggning och genomförande	3
A.13 Internationell rapportering	3
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning	4
B.1 Innehåll	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	5
1.1.3 Statistiska mått	7
1.1.4 Redovisningsgrupper	7
1.1.5 Referenstider	7
1.2 Fullständighet	7
B.2 Tillförlitlighet	8
2.1 Tillförlitlighet totalt	8
2.2 Osäkerhetskällor	8
2.2.1 Urval	8
2.2.2 Ramtäckning	8
2.2.3 Mätning	8
2.2.4 Svartsbortfall	8

2.2.5	Bearbetning	8
2.2.6	Modellantaganden	8
2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	8
B.3	<i>Aktualitet</i>	8
3.1	Frekvens	8
3.2	Framställningstid	8
3.3	Punktlighet	9
B.4	<i>Jämförbarhet och sammanvändbarhet</i>	9
4.1	Jämförbarhet över tiden	9
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	9
4.3	Sammanvändbarhet med annan statistik	9
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	10
5.1	Spridningsformer	10
5.2	Presentation	10
5.3	Dokumentation	10
5.4	Tillgång till primärmaterial	10
5.5	Upplysningstjänster	10

A Administrativa uppgifter

A.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Statistikområde: Löner och arbetskostnader

A.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja, ingår i Sveriges officiella statistik

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)
Postadress: Box 1236
111 82 STOCKHOLM
Besöksadress: Tullgränd 4
Kontaktperson: Linda Holmlund
Telefon: 08-545 292 40
Telefax: 08-650 68 36
E-post: fornamn.efternamn@mi.se

A.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)
Postadress: 701 89 Örebro
Besöksadress: Klostersgatan 23

Kontaktperson: Lena Larsson
Telefon: 019-17 60 19
Telefax:
E-post: fornamn.efternamn2@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

A.8 Gallringsföreskrifter

A.9 EU-reglering

Ingen reglering styr undersökning, men flera av undersökningsvariablerna ingår i undersökningen Structure of earnings survey. För denna senare undersökning finns en förordning, Rådets förordning (EG) nr 2744/95, av den 27 november 1995, om statistik över löners struktur och fördelning.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom Sveriges kommuner i termer av nivå, utveckling och struktur.

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting (tidigare Kommun- respektive Landstingsförbundet) har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över primärkommunal personal.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och annan jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, landsting, Medlingsinstitutet, primärkommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer. Materialet används även som underlag för internationell rapportering.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen är en totalundersökning. Sveriges Kommuner och Landsting samlar in individuppgifter från samtliga kommuner. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB.

A.13 Internationell rapportering

Inte aktuellt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Medlingsinstitutet ansvarar för eventuella förändringar.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Syftet med undersökningen är att årligen belysa löner och sysselsättning inom Sveriges kommuner i termer av nivå, utveckling och struktur.

Sveriges Kommuner och Landsting samlar in individuppgifter från samtliga kommuner. Efter viss granskning och bearbetning vidarebefordras dessa uppgifter till SCB.

Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och landsting har sedan 1965 samarbetat med att ta fram statistik över primärkommunal personal. Samarbetet har tillkommit för att undvika dubbelinsamling av statistik, då Sveriges Kommuner och Landsting varje år också samlar in löneuppgifter till sin förhandlingsstatistik.

Statistiken används som utvärderings- och planeringsunderlag på såväl riks- som regionalnivå men även för analyser av lönestruktur och jämförande lönestatistik. Huvudsakliga användare av statistiken är massmedia, departement, landsting, Medlingsinstitutet, primärkommuner med flera offentliga organ samt forskare och organisationer. Undersökningsmaterialet används även som underlag för internationell rapportering.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Statistiken redovisar framför allt medel- och medianlöner för olika grupper av kommunalanställd personal men också antal sysselsatta för respektive grupp. Indelningen görs bland annat efter ålder, kön, utbildning och yrke.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen omfattar samtliga anställda inom primärkommunerna. Anställda i kommunalägda stiftelser och bolag ingår inte då dessa räknas till den privata sektorn. I den redovisade statistiken används två olika undersökningspopulationer, en för statistiken över sysselsättning och en för statistiken över löner enligt definitionerna nedan.

Sysselsättningspopulation:

I sysselsättningspopulationen ingår samtliga arbetstagare vilka var anställda den 1 november samt arbetstagare med lön per timme som får ersättning (minst 100 kronor exklusive rörliga lönetillägg) utbetald i november för tid arbetad under oktober. Arvodestjänstgörande och förtroendevalda ingår ej i undersökningspopulationen. Dessutom exkluderas deltidsanställda brandmän och brandbefäl samt heltidstjänstlediga.

Lönepopulation:

Denna utgår från sysselsättningspopulationen men avgränsas vidare genom att

endast personer som under mät månaden fyllt 18 men ej 65 år ingår. Dessutom exkluderas arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder och anställda med en tjänstgöringsomfattning som är mindre än fem procent.

I både sysselsättnings- och lönepopulationen kan en person förekomma, och räknas, flera gånger om denne har flera tjänster. Således räknas antalet tjänster, inte antalet personer.

Skillnaden mellan sysselsättnings- och lönepopulationen är cirka 19 100 poster.

1.1.2 Variabler

Variabelinnehållet beskrivs i alfabetisk ordning.

Anställningsform

Det förekommer tre olika anställningsformer i redovisningen, heltidsanställda, deltidanställda och övriga. Övriga består huvudsakligen av timanställda där ersättning utgår per arbetad timme. Observera att heltidsanställda ibland kan vara deltidstjänstgörande p.g.a. partiell tjänstledighet. De som tillhör anställningsformerna deltidanställda och övriga kan ibland vara heltidstjänstgörande.

Grundlön

Med grundlön avses avtalad lön inklusive **fasta lönetillägg**. I det fall tjänstgöringens omfattning ej avser heltid räknas grundlönen om till heltid. Grundlönen räknas per individ om till att motsvara heltid med hjälp av **tjänstgöringens omfattning**. På liknande sätt räknas grundlönen för timanställda upp till en lön motsvarande 165 timmars arbete.

Fasta lönetillägg

Med fasta lönetillägg avses huvudsakligen tillägg som är knutna till anställningens tjänst och oberoende av arbetstidens förläggning.

Heltidspersoner

Antalet heltidspersoner i en redovisningsgrupp beräknas som summan av **tjänstgöringens omfattning** för de anställningar som tillhör redovisningsgruppen i undersökningsmaterialet. T.ex. summeras två anställningar med 60 procent respektive 40 procent tjänstgöringsomfattning inom ett visst län till en heltidsperson i detta län.

Kommun

Med kommun avses i normalfallet anställningens tjänsteställe. Kommunindelningen följer 2009 års regionala indelning.

Kommunalförbund

Inom vissa län förekommer kommunal verksamhet som ej kan hänföras till en specifik primärkommun utan drivs gemensamt av flera primärkommuner eller tillsammans med ett landsting. Här ingår bland annat vård- och brandförbund. Anställningar i kommunalförbund som huvudsakligen drivs av kommuner redovisas som primärkommunal personal.

Kön

Uppgift om kön hämtas från individernas personnummer.

Län

Med län avses i normalfallet individens tjänsteställe. Länsindelningen följer 2009 års regionala indelning.

Månadslön

Med månadslön avses anställningens sammanlagda **grundlön plus rörliga lönetillägg**. Övertidsersättning ingår ej. I det fall **tjänstgöringens omfattning** ej avser heltid räknas grundlönen och de rörliga lönetilläggen om till att avse heltid. Summan av de uppräknade rörliga tilläggen för en individ får ej överstiga 50 procent av grundlönen. Om så är fallet används de utbetalda rörliga tilläggen istället för de uppräknade rörliga tilläggen.

Nyanställda/avgångna

Med nyanställda avses de individer som tillkommit i årets undersökning, med avgångna avses de individer som fanns med i föregående års undersökning men som saknas i årets.

Offentlig sektor

Med offentlig sektor avses Primärkommunala, Landstingskommunala och Statliga verksamhetsområden.

Region

Region är definierad enligt följande: 1) Stockholms län, 2) Uppsala, Södermanlands, Östergötlands, Örebro samt Västmanlands län, 3) Jönköpings, Kronobergs, Kalmar, samt Gotlands län, 4) Blekinge samt Skåne län, 5) Hallands samt Västra Götalands län, 6) Värmlands, Dalarnas samt Gävleborgs län, 7) Västerorrlands samt Jämtlands län, 8) Västerbottens samt Norrbottens län.

Rörliga lönetillägg

Med rörliga lönetillägg avses tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB, jour- och beredskapsersättning. Även vissa övriga, svårklassificerade tillägg förs hit.

Tjänstgöringens omfattning

Med tjänstgöringens omfattning för en individ avses faktisk tjänstgöringstid i förhållande till heltid under mät månaden. Med heltidstjänstgörande avses den som antingen är *i*) heltidsanställd utan **partiell tjänstledighet** eller *ii*) timanställda som arbetat 165 timmar eller mer. Med deltidstjänstgörande avses den som är *i*) heltidsanställd med partiell tjänstledighet eller *ii*) deltidstjänstgörande eller utan partiell tjänstledighet, eller *iii*) timanställda som arbetat mindre än 165 timmar under mätperioden. Med tjänstledig avses *i*) den vars inrapporterade tjänstledighet är minst 100 procent av den överenskomna tjänstgöringens omfattning, eller *ii*) den vars utbetalda lön minus utbetalda rörliga tillägg och övertidstillägg ej överstiger 100 kronor.

Partiell tjänstledighet

Med partiell tjänstledighet avses föräldraledighet enligt lagen om allmän

försäkring, lagen om rätt till ledighet för vård av barn m.m. eller tjänstledighet på grund av delpension, förtidspension, utbildning etc.

Sysselsatta

Antal sysselsatta i redovisningsgruppen. Som sysselsatt räknas arbetstagare vilka var anställda den 1 november samt arbetstagare med lön per timme som får ersättning (minst 100 kronor exklusive rörliga lönetillägg) utbetald i november för tid arbetad under oktober. Arvodesanställda, förtroendevalda, deltidanställda brandmän och brandbefäl samt som är helt tjänstlediga räknas inte som sysselsatta.

Utbildning

Klassificering av utbildningens nivå och inriktning för den högsta utbildningen har skett enligt Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Uppgift om individernas utbildning har hämtats från SCB:s utbildningsregister, 2009 års version.

Verksamhetsområde

De anställda är indelade i verksamhetsområdena Utbildning, Hälso- och sjukvård, Omsorg och sociala tjänster samt Övrig verksamhet.

Yrke

Klassificering av yrke har skett enligt SSK 96 som nära ansluter till den internationella yrkesnomenklaturen ISCO-88.

Ålder

Med ålder avses uppnådd ålder under mätmånaden.

1.1.3 Statistiska mått

Sysselsättningsuppgifterna redovisas dels med *antal* sysselsatta, dels med *förändring* av antal sysselsatta från föregående år. Löneuppgifterna redovisas med *medellön*, *median*, *undre-* och *övre kvartil* samt *förändring* från föregående år. Medellön beräknas som summan av individernas lön dividerat med antalet individer. Med undre kvartil, median och övre kvartil avses den lön som 25 procent, 50 procent respektive 75 procent av anställningarna befinner sig under.

1.1.4 Redovisningsgrupper

I SM-statistiken görs framförallt indelningar efter kön, region, utbildning och yrke. Indelningar efter ålder, tjänstgöringens omfattning, anställningsform och månadslön förekommer också. Specialbearbetningar kan göras på en finare redovisningsnivå eftersom materialet är totalundersökt.

1.1.5 Referenstider

Huvuddelen av uppgifterna avser den 1 november 2009. Sysselsättning, lön och lönetillägg för timanställda samt lönetillägg för heltids- och deltidanställda baseras på arbetad tid under oktober månad. Sysselsättning och grundlön för heltids- och deltidanställda baseras på överenskommen sysselsättning och lön den 1 november.

1.2. Fullständighet

Inte aktuellt.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistikens tillförlitlighet är enligt vår bedömning god.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsfel uppstår då rampopulationen inte överensstämmer med målpopulationen.

Övertäckning utgörs av anställda som inte tillhör målpopulationen men som ändå kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som var anställd under oktober men ej från och med den 1 november tillhör denna kategori.

Undertäckning utgörs av anställda som tillhör målpopulationen men som inte kommit med i undersökningen. Timavlönad personal som anställdes från och med den 1 november samt ett mindre antal anställda under övriga centrala överenskommelser berörs. Några beräkningar på undertäckningen är ej gjorda.

2.2.3 Mätning

Mätfel uppstår när felaktiga uppgifter lämnats och inte rättats i granskningen. Det kan t.ex. vara olika former av rörliga tillägg som för vissa yrkesgrupper är svåra att periodisera. Någon särskild studie har dock ej utförts för att kartlägga mätfelens omfattning och storlek.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall utgörs av icke inrapporterade anställda samt anställda från vilka mätvärden saknas. Storleken på dessa fel har ej beräknats.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel kan uppkomma t.ex. i samband med dataregistrering och granskning. Materialet granskas av Sveriges Kommuner och Landsting. Storleken på dessa fel har ej beräknats.

2.2.6 Modellantaganden

Inte aktuellt.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Inga osäkerhetsmått redovisas.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen är en årsundersökning och publicering sker i maj varje år.

3.2 Framställningstid

Cirka fem månader från det att Sveriges Kommuner och Landsting i december

2009 samlade in uppgifterna tills det att SCB publicerar SM.

3.3 Punktlighet

I enlighet med publiceringsplanen utkom detta SM den 25:e maj 2010.

B.4 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Till och med 2007 har yrkesvariabeln SSYK nycklats från en BSK-kod. Från och med 2008 nycklas SSYK istället från en AID Etikett-kod. Detta kodbyte har lett till vissa förändringar mellan SSYK-grupper. Det gör att jämförelser av SSYK före och efter 2008 måste göras med stor försiktighet.

Under åren 2006 och 2007 ingick det plusarbetare i undersökningens sysselsättningspopulation, men inte i lönepopulationen då de hade löner som låg under de marknadsmässiga lönerna. Under 2006 var plusarbetarna ca 16 200 stycken och under 2007 var de ca 13 300 stycken.

Heby kommun har från 2007 förts över från Västmanlands län till Uppsala län vilket berörde omkring 1 000 personer inom primärkommunal sektor.

Från och med 2006 har antalsuppgifterna avrundats.

2006 har antalet personer för Norrtälje kommun minskat med ungefär hälften från 2005 på grund av bolagisering.

Mättidpunkten var fr.o.m. 1965; 1 oktober. 1973 förändrades den till den 1 mars, vilket resulterade i att 1972 års undersökning inställdes. Fr.o.m. 1990 ändrades mättidpunkten till den 1 november med undantag för 1991 års statistik då den var den 1 oktober. Försiktighet vid jämförelser över tiden bör iakttas.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

SCB producerar även motsvarande statistik för den resterande delen av offentlig sektor samt för arbetare respektive tjänstemän inom den privata sektorn. Denna redovisas i form av Statistiska meddelanden för respektive undersökning (Löner och sysselsättning inom Statlig sektor AM 50, Landstingskommunal sektor AM 51, Arbetare inom privat sektor AM 57 samt Tjänstemän inom privat sektor AM 62). Vid jämförelser mellan de olika Statistiska meddelandena måste olikheter i lönebegrepp, populationsavgränsning och mätperiod beaktas. SCB publicerar även undersökningen Konjunkturstatistik, löner för kommuner och landsting varje månad i form av ett Statistiskt meddelande, AM 49. Konjunkturstatistiken skiljer sig från lönestrukturstatistiken på några viktiga punkter. Den största skillnaden är att lönestrukturstatistiken samlar in uppgifter per individ medan konjunkturstatistiken samlar in uppgifter aggregerat per kommun.

4.3 Sammanvändbarhet med annan statistik

Eftersom denna undersökning är individbaserad och innehåller uppgifter på personnummernivå, går den bra att sammanvända med annan statistik med

uppgifter på samma nivå.

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Den huvudsakliga redovisningen av löne- och sysselsättningsstatistiken för primärkommunal sektor sker i det statistiska meddelandet AM 52 samt i Sveriges statistiska databaser. Dessutom görs statistiken tillgänglig i ett par tabeller i Statistisk årsbok. Uppgifter baserade på det insamlade materialet publiceras dessutom i databastabeller för hela arbetsmarknaden.

5.2 Presentation

I det statistiska meddelandet redovisas statistiken framförallt i tabellform, men en sammanfattning av löne- och sysselsättningsstatistiken görs även i textform där övergripande resultat redovisas med hjälp av diagram.

5.3 Dokumentation

Statistiken finns även dokumenterad i SCB:s dokumentationsmall SCBDOK, som går att nå via SCB:s hemsida www.scb.se.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB utför på beställning specialbearbetningar av primärmaterial. Forskare, utredare m.fl. kan efter prövning få tillgång till avidentifierat uppgiftsmaterial för egen bearbetning. Personnummer lämnas dock aldrig ut av sekretesskäl.

5.5 Upplysningstjänster

Vid frågor om statistiken kontaktas SCB:
Lena Larsson, tfn 019-17 60 19,
e-post: fornamn.efternamn2@scb.se
vid Enheten för löne- och arbetskostnadsstatistik, SCB
701 89 Örebro